

Til: Oslo kommune v/Plan- og Bygningsetaten
Saksnr: 201904656

Søndre Sandås, 9. februar 2021

HVORDAN FÅ TIL SAMEKSISTENS MELLOM MENNESKE OG NATURMANGFOLD I OSLO?

Uttalelse til revisjon av kommuneplanens arealdel fra Naturvernforbundet i Oslo og Akershus (NOA)

Oslos arealplan som et verktøy for å ivareta natur og miljø

Verden står overfor to store utfordringer: naturkrisen og klimakrisen. Årsak og virkning er globale og lokale, må løses og vil ha effekt både i et globalt og lokalt perspektiv.

FNs naturpanel slår fast at menneskenes ressurs- og arealbruk ikke er bærekraftig og med stor sannsynlighet vil medføre masseutryddelse av arter om det fortsetter i samme spor. Samtidig går vi inn i FNs tiår for restaurering; for å snu den negative utviklingen er vi nødt til å restaurere natur, slik at artene gis tilstrekkelig med leveområder.

Oslo er Norges biologiske hotspot og samtidig det mest befolkningstette området i Norge. Oslos arealplan er derfor et helt sentralt verktøy for å styre Oslos arealbruk på en måte som svarer på de store utfordringene for naturmangfold og miljø. Dette stiller store krav til kunnskapsgrunnlaget som benyttes i planarbeidet og de avveiningene som gjøres.

Bevaring og restaurering av områder for ivaretagelse av naturmangfold vil samtidig ha stor positiv betydning for friluftsliv, lokalmiljø og klimatilpasning, trivsel og folkehelse - en betydning som på ingen måte må undervurderes i det videre arbeidet med arealplanen.

NOAs sentrale innspill til arbeidet med revisjon av kommuneplanens arealdel

Utdypende kommentarer er gitt i [vedlegg 1](#).

Overordnet

- Forenkling av planprosessen, jf. utredningstema 3.5 *Aktiv bruk av plansystem og planverktøy for gjennomføring*, må ikke innrettes slik at allmennhetens mulighet til medvirkning i plan- og bygningssaker svekkes.

Kunnskapsgrunnlag og føringer

- Det må utarbeides kommunedelplan for naturmangfold og grøntstruktur.
- [Byøkologisk program 2011-2026](#) mangler og må legges til i pkt 2.3 *Kommunale føringer*.
- Resultatet av [kartlegging og verdsetting av friluftslivsområder i Oslo kommune](#) må brukes som et sentralt kunnskapsgrunnlag ved utarbeidelse av den nye arealplanen.

Vern og sikring av viktige arealer for natur og friluftsliv

- Det må utarbeides en kommunedelplan for Sørkedalen i medhold av markaloven § 6, med formål, innhold og retningslinjer som for Maridalen landskapsvernområde. **Se vedlegg 2a og vedlegg 2b.**
- Viktige grøntarealer og grøntstruktur må sikres gjennom vern:
 - NOA støtter utredning av styrket langsiktig vern for Akerselva, Alna miljøpark og Østensjøvannet.
 - NOA mener flere grøntarealer bør vernes, deriblant Husebyskogen-Mærradalen.
 - Vern av 10 % av alle naturtyper må medføre at Oslo også sikrer 10 % av alle naturtyper i byggesonen.
 - Sammenhengende grøntstrukturer må gjenskapes, restaureres og sikres, slik at det gjenoppstår reelle korridorer for artsspredning.
- Byggeforbudsbeltet langs vassdragene må utvides.

Marka (se vedlegg 3) (jf. Planprogrammets utredningstemaer 3.4. underkapittel Marka)

Arbeidet med kommuneplanen må:

- Kartfeste en grøntstruktur/et landskapsøkologisk nettverk i Oslos del av Marka.
- Regulere Oslos del av Marka på en måte som sikrer naturverdier og befolkningens naturopplevelse.
- Gi varig beskyttelse av naturverdier i Oslos del av Lillomarka.
- Ta aktivitetssoner i Marka ut av arealplanen.

Byen (jf. Planprogrammets utredningstemaer 3.1, 3.2 og 3.4)

- Fortetting må ikke gå på bekostning av grøntarealer og friluftsområder.
- Ombruk av eksisterende bygninger fremfor nybygg reduserer klimautslipp og øker lokal trivsel.
- Normkrav er et viktig redskap for å bevare den blågrønne strukturen, men ivaretar i for liten grad de små grøntområdene - den "vanlige" naturen.
- Arealnøytralitet må legges til grunn for all arealutnyttelse. Bestemmelser som sikrer grøntarealer må legges inn i arealplanen. Jf. [Sabima](#).
- Grøntstrukturer som ivaretar biologisk mangfold, stimulerer til miljøvennlig mobilitet og sikrer hele befolkningen enkel og nær tilgang til friluftslivsområder, fjorden og marka, må bevares og restaureres.
- Grøntarealer på offentlig eide områder må sikres ved omregulering, jf. NRKs tomt på Marienlyst, Veterinærhøgskolen m.fl.

- Gåstrategi er et miljø- og helsepolitisk trumfkort og må gjøres bindende i bestemmelser og kart i arealdelen i kommuneplanen. De over 50 turstiene i byen må gjennomgås slik at oppståtte hindre og ufullstendige lenker kan repareres.
- Det må utredes hvordan trær i byggesonen kan gis et sikrere vern. Bytrær har en viktig funksjon for naturmangfold, lokalmiljø og trivsel.
- Byjordens helserisiko og negative konsekvenser for vannkvalitet, økologisk tilstand og naturmangfold til lands og til vanns, må planmessig reduseres.
- Reduksjon av lysforurensning vil være et tiltak til gagn for biologisk mangfold og menneskelig trivsel.
- Nye utviklingsområder (jf pkt 3.1, s. 9-10) må konsekvensutredes, det er ikke tilstrekkelig med mulighetsstudier.
- Klimatilpasning og fortetting må skje på naturens premisser og innenfor rammene av arealnøytralitet.
- Utbedring av overvannshåndtering som klimatilpasning må utføres på en måte som forbedrer den økologiske tilstanden i vassdragene og i fjorden.

Fjorden (jf. Planprogrammets utredningstema 3.4. underkapittel Fjorden)

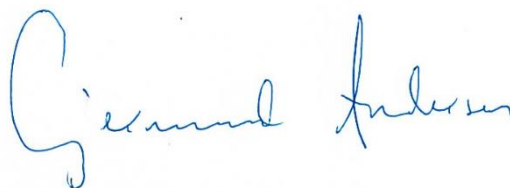
- Arealer for økologisk restaurering under og over vann, og i strandsonen, må konkretiseres og vurderes for vern.
- Inngrep på øyene og i strandsonen som kan ødelegge eller forringe det biologiske mangfoldet, må unngås.
- Alle prosesser for arealutnyttelse og tiltak i kommunen for øvrig må innrettes slik at det bidrar til forbedring av den økologiske tilstanden i fjorden.

Kulturlandskap (jf. Planprogrammets utredningstema 3.2. underkapittel Kulturminner og kulturmiljø)

- Det må utarbeides en kommunedelplan for Sørkedalen - jf. tidligere punkt i denne uttalelsen. Det vises igjen til **vedlegg 2a og 2b**.

Uttalelsen har 4 vedlegg.

Med vennlig hilsen
NATURVERNFORBUNDET I OSLO OG AKERSHUS

Gjermund Andersen,
 styreleder